

gemeente harderwijk

Programma 4 Onderwijs

Algemeen Programma 4

Dit programma bevat de activiteiten op het gebied van onderwijs en volwasseneneducatie. In Harderwijk en Hierden werken gemeente en onderwijs nauw samen met alle partners op onder andere de beleidsterreinen jeugd, welzijn, veiligheid, gezondheid en sport om ontwikkelingen op elkaar aan te sluiten en de jeugd en volwassenen optimaal te ondersteunen. Een goed en breed aanbod van onderwijs vormt een belangrijke randvoorwaarde voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de stad als woon- en werkgemeente.

Inhoud

Visie

Onderwijs vormt. Het biedt alle Harderwijkers en Hierdenaren kansen om hun talenten zo goed mogelijk te ontwikkelen en te benutten. We richten ons samen met onze partners vooral op inwoners die meer aandacht nodig hebben om zich goed te kunnen ontwikkelen. We streven voor iedereen naar een passende deelname aan de maatschappij.

Jeugd en Jongeren: Een kansrijke start

Gelijke kansen voor ieder kind vinden we belangrijk. Samen met onderwijs en ketenpartners zetten we daarom in op een ononderbroken ontwikkelingstraject binnen het (passend) onderwijs. Samen met de ketenpartners werken we aan:

- Het wegwerken van onderwijs- en (taal)achterstanden
- Een naschools aanbod in de wijken,
- Het tegengaan van verzuim, thuiszitten en voortijdig schoolverlaten.

De Stap naar de Toekomst: Onderwijs en Arbeidsmarkt

Voor elke jongere streven we naar een passende afsluiting van de schooltijd: een startkwalificatie, een leerwerktraject naar de arbeidsmarkt of een zinvolle dagbesteding. We versterken hierbij de regionale functie van het beroepsgerichte onderwijs, zodat dit aansluit op de lokale en regionale arbeidsmarkt.

Volwassenen: Een leven lang ontwikkelen

Ook na de schooltijd blijven inwoners leren. Ons streven is dat volwassenen hun basisvaardigheden, zoals taal- en rekenvaardigheden, kunnen blijven ontwikkelen. Ook richten we ons op bewustwording van het belang van toegankelijke informatie voor iedereen, zodat ook minder hoogopgeleide inwoners alle informatie tot hun beschikking hebben.

De Basis: Huisvesting

Om deze ambities waar te maken, is een stevig fundament nodig. Wij hebben de wettelijke plicht en de ambitie om te zorgen voor voldoende, gezonde en adequate onderwijshuisvesting die de ontwikkeling van onze inwoners optimaal ondersteunt.

Ontwikkelingen

Rijke schooldag (Brede School)

Een veilige en ontwikkelrijke omgeving is belangrijk voor kinderen. Het vraagt meer dan alleen het onderwijs kan bieden om burgers van de toekomst op te leiden. Het leren van taal, rekenen e.d. moet gecombineerd worden met een aanbod gericht op techniek, natuur, sport, cultuur en gezondheid. Al jarenlang worden hier stappen in gezet met als doel gelijke ontwikkelkansen. Vanuit het Rijk groeit de aandacht voor het organiseren van een Rijke schooldag: een lokaal programma met activiteiten buiten de normale onderwijstijd. Hierbij is samenwerking in een lokale coalitie essentieel: school, gemeente en (maatschappelijke) organisaties. In gemeente Harderwijk is al jaren aandacht voor een rijke schooldag met het naschools aanbod binnen het brede schoolbeleid. Sinds 2023 is er in heel gemeente Harderwijk een brede school aanbod.

Kinderopvang als basisvoorziening

De stelselherziening kinderopvang (bijna gratis voor werkende ouders en overheveling naar instellingen) is met drie jaar uitgesteld naar 2029. Vooruitlopend op de herziening is deze al besproken met de ouders en zal de komende jaren onderwerp van gesprek blijven om ook in de toekomst voldoende opvangplekken in Harderwijk te hebben.

Toezicht kinderopvang

In 2025 zijn alle kinderopvanglocaties bezocht door de GGD en daarmee is de wettelijke taak Toezicht en Handhaving Kinderopvang voor 100% uitgevoerd. De afspraken die eind 2024 zijn afgesproken, zijn behaald. Alle risico locaties zijn in 2025 (onverwacht) een extra keer bezocht. Dit heeft een verbetering opgeleverd bij deze locaties. In 2025 zijn afspraken gemaakt voor 2026 om minder voorspelbaar te zijn binnen de uitvoer van het toezicht.

Integraal Huisvestingsplan

In april 2023 is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vastgesteld. Deze bevat een uitvoeringsagenda voor nieuw te bouwen of te verbouwen schoolgebouwen vanaf 2024. Het IHP is in 2025 geüpdatet om een aantal (financiële) uitdagingen het hoofd te bieden. Inmiddels zijn de middelen voor de eerste projecten in het IHP beschikbaar gesteld. De nieuwbouw van de Harderwijkse Montessorischool Het Koraal in Drielanden is gestart en bevond zich eind 2025 in de aanbestedingsfase. De projecten t.a.v. de toekomstige huisvesting van de Alfons Ariëns, de scholen Leonardo en De Valentijn aan het Vliepad, de scholen Dominicus Savio en De Schakel aan de Vondellaan en de sportzaal Stadsweiden bevinden zich begin 2026 in de uitwerkingsfase. Het project IKEC bevindt zich begin 2026 nog in de initiatieffase. De (tijdelijke) uitbreiding van De Veste wordt naar verwachting medio 2026 opgeleverd en de realisatie van een extra bouwlaag op Dok 19 in 2027.

Doordecentralisatie

De doordecentralisatie is in 2021 geëvalueerd en het voorstel voor een extra bijdrage vanuit de gemeente voor eventuele (ver)nieuwbouw van de V(S)O-scholen, in verband met achterblijvende bekostiging vanuit het Rijk, is in november 2022 afgewezen. Er zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor de nieuwbouw van het Morgen College en er is in 2023 een regeling voorbereid waarvan alle doorgedecentraliseerde schoolbesturen gebruik kunnen maken in vergelijkbare situaties. Landstede heeft in 2023 aangegeven geen gebruik meer te hoeven maken van deze regeling vanwege een verticale fusie van VMBO-MBO en daarmee is deze regeling niet meer van toepassing voor hen. De regeling staat nog wel open voor de andere schoolbesturen. Met de schoolbesturen vinden nog wel gesprekken plaats over de wijze van indexering. Een eventuele aanpassing hiervan zal ter besluitvorming worden voorgelegd aan de raad. De volgende evaluatie van de doordecentralisatie staat gepland voor 2027.

Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten

Het is van belang dat de aanpak schoolverzuim snel een vervolg krijgt. Dat kan (zwaardere) problemen en uitval voorkomen. Leerlingzaken werkt daarom intensief samen met onderwijs, sociaal domein en diverse ketenpartners. Leerlingzaken draagt daarnaast bij aan doelen van flankerend beleid (zoals sociaal domein en veiligheid). Als een leerling voortijdig uitvalt, ondersteunt Leerlingzaken hen bij het maken van een vervolgstap. Dit geldt ook voor jongeren die (nog) geen startkwalificatie kunnen halen. Het beleid voor Leerlingzaken wordt regionaal geactualiseerd.

Doorstroompunt (RMC)

Het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt heet sinds 1 mei 2023: Doorstroompunt. Deze naamsverandering is op advies van jongeren doorgevoerd. De eindleeftijd waarop het Doorstroompunt zich richt, gaat op 1 januari 2026 van 23 jaar naar 27 jaar. Het lopende VSV-programma is tot die datum verlengd. Aan het nieuwe VSV-programma worden doelen gekoppeld die de jeugdwerkloosheid tegengaan. Daarvoor zal het Doorstroompunt nog meer gaan samenwerken met de arbeidsmarktregio's en de klantmanagers participatiewet.

Basisvaardigheden en volwasseneducatie

Het Regioplan Laaggeletterdheid 2020-2024 is geactualiseerd voor de periode 2024-2027. De aanleiding tot het ontwikkelen van dit herijkte regioplan was het aflopen van de aanbestedingsperiode. De aanbesteding is wederom aan Toptaal toegekend.

Het landelijke programma "Tel mee met Taal" liep eind 2024 af. Er is over het algemeen bezuinigd op de aanpak basisvaardigheden van het rijk. Wel zijn er extra subsidiemogelijkheden bijgekomen voor scholen voor de ontwikkeling van basisvaardigheden.

Het nieuwe uitvoeringsprogramma Aanpak Basisvaardigheden Harderwijk 2025-2028 is vanaf 2025 geïmplementeerd. De nadruk ligt op een wijkgerichte aanpak, volgens de koers van de Nota Sociaal Domein.

Verbonden partijen

n.v.t.

Beleidskaders

- Wet op het primair onderwijs, Wet op het voortgezet onderwijs 2020
- Wet educatie en beroepsonderwijs, Wet op de expertisecentra
- Wet Kinderopvang
- Leerplichtwet, ambtsinstructie
- Beleidsplan Leerlingzaken 2016-2020
- Beleids- en afsprakenkader RMC 2017-2020
- VSV programma 2026-2029
- Notitie OAB beleid 2019 - 2022
- Brede schoolbeleid Harderwijk 2022
- Regioplan Basisvaardigheden 2024 – 2027
- Uitvoeringsprogramma aanpak Basisvaardigheden 2025-2028
- Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Harderwijk 2022

Taakvelden Programma 4

4.1 Openbaar basisonderwijs

Portefeuillehouder(s): M. Companjen

Domein: Mens & Maatschappij

Wat wilden we bereiken?

Waarborgen van de continuïteit van het openbaar primair en voortgezet onderwijs

Het waarborgen van de continuïteit van het openbaar primair en openbaar voortgezet onderwijs in de gemeente Harderwijk.

Wat gingen we er voor doen?

Toezicht openbaar onderwijs

- Beoordeling op de begroting, jaarrekening, accountantsverklaring en het jaarverslag.
- Toezicht houden op het openbare karakter van het door stichting Proo en stichting RSG Slingerbos | Levant te verzorgen onderwijs.
- Benoeming van leden van de Raad van Toezicht.
- Instemmen met voorstellen tot wijziging van de statuten

- De Stichting RSG N.O.-Veluwe (Sprengenbeek College in Epe), Stichting RSG Slingerbos | Levant in Harderwijk en Zeewolde, en Stichting Proo (de stichting van onze basisscholen op de Veluwe) zijn per 1 januari 2026 gefuseerd zijn tot één stichting: Aurora Onderwijsgroep. Dit betreft een bestuurlijke fusie. Dit is een traject dat al vanaf 2018 speelt. In 2025 heeft de gemeenteraad hiermee ingestemd.
- In regionaal verband wordt er toezicht uitgeoefend op de stichtingen die het openbaar onderwijs verzorgen: stichting Proo en stichting RSG Slingerbos | Levant. Hiervoor vindt twee keer per jaar in regionaal verband overleg plaats met de onderwijsbesturen, dit wordt het Coördinatiepunt genoemd. Er dient i.v.m. de fusie een nieuwe samenwerkingsovereenkomst opgesteld en ondertekend te worden.

Regulier beleid

In 2025 zijn alle benodigde stappen tijdig doorlopen om de bestuurlijke fusie per 1 januari 2026 te hebben kunnen realiseren, waar de raad mee heeft ingestemd. Verder zijn er in 2025 twee nieuwe leden van de Raad van Toezicht benoemd.

4.2 Onderhuisvesting

Portefeuillehouder(s): M. Companjen

Domein: Mens & Maatschappij

Wat wilden we bereiken?

Verduurzaming onderwijslocaties

Verbeteren van het binnenklimaat van de bestaande schoolgebouwen in het (speciaal) basisonderwijs. De subsidieregeling binnenklimaat is per 1 januari 2026 opengesteld. Specifiek, bepaalde scholen komen hiervoor in aanmerking. Hierbij is aandacht voor het realiseren van een gezond binnenklimaat voor het welbevinden van de kinderen, leerkrachten en personeel.

Wat gingen we er voor doen?

Uitvoering geven aan de subsidieregeling binnenklimaat

De middelen zijn beschikbaar gesteld als onderdeel van het IHP. Hiermee investeren scholen die in aanmerking komen voor de subsidie in mechanische ventilatie die de luchtverversingscapaciteit verhogen en het binnenklimaat verbeteren.

Met de ombuigingen heeft de raad besloten om terug te gaan naar kwaliteitsniveau 1, wat nog altijd een gedegen kwaliteitsniveau is.

Regulier beleid

De subsidieregeling binnenklimaat is eind 2025 vastgesteld door het College. De in aanmerking te komen schoolbesturen hebben nu de gelegenheid om een aanvraag in te dienen, waarna zij zelf het binnenklimaat in hun schoolgebouwen dienen te verbeteren.

Wat wilden we bereiken?

Verzorgen van adequate huisvesting voor het onderwijs

Zorgdragen voor adequate, duurzame, gezonde huisvesting van het (speciaal) basisonderwijs, waarbij de komende jaren de uitvoering van de projecten uit het IHP plaatsvindt.

Wat gingen we er voor doen?

Toezicht en grip houden op de ontwikkelingen rondom onderwijshuisvesting

Dit betreft de volgende werkzaamheden :

- Uitvoeren projecten IHP
- Actueel houden IHP
- Tweejaarlijks leerling-prognoses verwerken;
- Jaarlijks ruimteverdeling maken met toestemmingen verhuur;
- Beoordelen jaarlijkse aanvragen huisvestingsprogramma;
- Periodiek schouwen van de gebouwen;
- Doordecentralisatie voortgezet (speciaal)onderwijs: beoordelen verantwoordingen en meerjareninvesteringsplannen en vijfjaarlijks evalueren;
- Kennis nemen van bouwplannen in relatie tot adequate huisvesting / kwaliteitsverbetering

Regulier beleid

De genoemde werkzaamheden zijn continu doorlopende werkzaamheden die ieder jaar worden uitgevoerd.

Jaarlijks de doorcentralisatiegelden verhogen

Voortgezet (speciaal) onderwijs: De doordecentralisatiegelden worden sinds 2023 jaarlijks met 1,75% verhoogd in plaats van 1% op basis van de bepalingen in de doordecentralisatieovereenkomst.

Specifiek beleid

De doordecentralisatiegelden zijn in 2025 met 1,75% verhoogd conform de afspraken.

Uitvoeren Integraal Huisvestingsplan (IHP)

Met de vaststelling van het IHP is de uitvoeringsagenda vast komen te staan. De eerste middelen zijn beschikbaar gesteld en jaarlijks wordt een nieuw project gestart. Naast deze start van de voorbereidingen voor nieuwbouw van enkele scholen wordt ook uitvoering gegeven aan een subsidieregeling voor het binnenklimaat voor de wat oudere gebouwen. In maart 2025 heeft de Raad een herijking van het IHP vastgesteld. De genoemde projecten in dit herijkte IHP zijn breed gedragen door de schoolbesturen en de gemeente.

De regeling voor aanvullende financiering voor doorgedecentraliseerde schoolbesturen heeft op de korte termijn nog geen financiële gevolgen. Eventuele aanvragen in 2026 leiden tot een begrotingsafweging die gevolgen kan hebben vanaf 2027.

Nieuw beleid

In april 2023 is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vastgesteld. Deze bevat een uitvoeringsagenda voor nieuw te bouwen of te verbouwen schoolgebouwen vanaf 2024. Het IHP is in 2025 geüpdatet om een aantal (financiële) uitdagingen het hoofd te bieden. Inmiddels zijn de middelen voor de eerste projecten in het IHP beschikbaar gesteld. De nieuwbouw van de Harderwijkse Montessorischool Het Koraal in Drielanden is gestart en bevindt zich nu in de aanbestedingsfase. De projecten ten aanzien van de toekomstige huisvesting van Alfons Ariëns, de scholen Leonardo en Valentijn aan het Vliepad, de scholen Dominicus Savio en De Schakel aan de Vondellaan en Sportzaal Stadsweiden bevinden zich in de uitwerkingsfase. Het project IKEC (Integraal Kind- en Expertisecentrum) bevindt zich nog in de initiatieffase. De (tijdelijke) uitbreiding van De Veste wordt naar verwachting in 2026 opgeleverd en de realisatie van een extra bouwlaag op Dok 19 in 2027.

4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken

Portefeuillehouder(s): M. Companjen

Domein: Mens & Maatschappij

Wat wilden we bereiken?

[Deelname aan peuterspeelwerk bevorderen](#)

Het bevorderen van een zo hoog mogelijke deelname van peuters aan het peuterspeelwerk ter voorbereiding op de basisschool.

Wat gingen we er voor doen?

[Zorgen voor aanbod voorschoolse educatie voor peuters](#)

Zorgen voor voldoende en spreidend aanbod voorschoolse educatie aan peuters tussen 2 en 4 jaar. Voorschoolse educatie is van groot belang, omdat het een effectieve manier is om de ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren en kansenongelijkheid te verkleinen. Het bereidt kinderen met een risico op een achterstand beter voor op de basisschool, vergroot hun taal- en rekenvaardigheden en zorgt voor een soepelere overgang naar het basisonderwijs.

Regulier beleid

In gemeente Harderwijk zijn er voldoende plekken voor voorschoolse educatie en zijn deze voldoende gespreid binnen Harderwijk en Hierden. Er wordt hiermee voldaan aan de wettelijke verplichting.

[Zorg dragen voor adequate kinderopvang](#)

Dit betreft de volgende werkzaamheden:

- Uitvoeren en monitoren Subsidieregeling Peuteropvang en voorschoolse educatie;
- Inspecteren en handhaven van de Wet Kinderopvang;
- Actueel houden van het Landelijk Register Kinderopvang

Regulier beleid

Via de peutermonitor heeft Harderwijk goed inzicht in spreiding, bereik en de kosten aangaande de peuteropvang en voorschoolse educatie. Er is daarmee kwantitatief een duidelijk beeld. In de afstemmingsgroep VVE worden deze kwantitatieve data besproken om deze ook kwalitatief duidelijk te krijgen.

De wettelijke taak toezicht en handhaving kinderopvang is in 2025 voor 100% uitgevoerd. Mogelijke tekortkomingen zijn via een herstelaanbod en handhavingstrajecten bij de houder opgelost. Ook in 2026 zal de wettelijke taak in goed overleg met de toezichthouder worden uitgevoerd.

In 2025 zijn alle wijzigingsverzoeken die bij de gemeente Harderwijk zijn aangeleverd in het landelijke Register Kinderopvang verwerkt. Het register is voor de gemeente Harderwijk up-to-date. Ook in 2026 zullen alle verzoeken weer worden verwerkt.

[Bevorderen toeleiding peuters voorschoolse educatie](#)

- Via CJG
- Via Welzijnsorganisatie ZorgDat

- Via de bibliotheek

Regulier beleid

In 2025 heeft de gemeente Harderwijk een bereik van 91% gerealiseerd van de geïndiceerde doelgroepkinderen voor voorschoolse educatie. Dit resultaat ligt ruim boven het landelijke gemiddelde van 75%-82% en onderstreept de effectiviteit van onze lokale samenwerking.

Wat wilden we bereiken?

Kwetsbare jongeren begeleiden

Jongeren in een kwetsbare positie worden doorgeleid naar zorg, arbeidsmarkt of dagbesteding.

Wat gingen we er voor doen?

Stimuleren vroegsignalering

Stimuleren van vroeg signalering en samenwerking in het kader van passend onderwijs ten behoeve van o.a. onderwijs-jeugdzorg arrangementen.

Het is belangrijk om zo vroeg mogelijk te herkennen wanneer een kind extra ondersteuning nodig heeft. Dit kan zijn op het gebied van leren, gedrag of sociaal-emotionele ontwikkeling. Het vroegtijdig signaleren van deze behoeften is de eerste stap. Hierover zijn we in gesprek met de samenwerkingspartners en dit nemen we mee in het preventieve aanbod in de sociale basis.

De tweede stap is om vervolgens intensief samen te werken. Deze samenwerking vindt plaats tussen verschillende partijen, zoals scholen (passend onderwijs), ouders, partners in de sociale basis en de jeugdhulp. Het doel hiervan is om gezamenlijk passende ondersteuning te bieden die aansluit bij de behoeften van het kind en positief bijdraagt aan de ontwikkelingen van het kind.

Regulier beleid

Regionaal zijn de gesprekken gevoerd om dit in gezamenlijkheid vorm te geven, waarbij we leren van eerdere en landelijke ervaringen.

Wat wilden we bereiken?

Laaggeletterdheid verminderen

In Harderwijk en Hierden vinden we het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Ongeveer 8% van de inwoners in Harderwijk en Hierden heeft moeite met taal, rekenen en digitale kennis. Wij helpen inwoners bij het verbeteren van hun basisvaardigheden. Dit doen we samen met scholen, maatschappelijke organisaties en de Bibliotheek. We zorgen dat informatie en hulp voor iedereen duidelijk en makkelijk te gebruiken en te vinden is.

Wat gingen we er voor doen?

Aanbieden van volwasseneneducatie

Er is ondersteuning geboden op het gebied van taalontwikkeling en basisvaardigheden, o.a. gefinancierd vanuit de WEB, de Wet Educatie en Beroepsonderwijs. Dit is gebeurd door het inzetten van taaltrajecten bij taalschool Toptaal. Tevens door het uitvoeren van laagdrempelige projecten, o.a. door het Taalhuis, vaak in samenwerking met onderwijsinstellingen en welzijnsorganisaties.

Regulier beleid

Er is na 2024 minder budget vanuit het Rijk beschikbaar voor de uitvoering van de WEB (Wet Educatie en Beroepsonderwijs). Ook is er vanaf 2025 binnen de gemeente Harderwijk bezuinigd op het budget Volwassen Educatie. Desondanks zijn alle inwoners die met een taalvraag bij een van onze uitvoeringspartners Toptaal en de bibliotheek NW Veluwe hebben aangeklopt, gezien en geholpen.

Implementeren programma en aanpak laaggeletterdheid

Dit betreft het volgende:

- De implementatie van het uitvoeringsprogramma aanpak Basisvaardigheden gemeente Harderwijk 2025-2028.
- Het implementeren van de gezinsaanpak binnen de gemeente en externe organisaties binnen de ketenaanpak.

Specifiek beleid

Vanaf 2024 wordt er ingezet op taalontwikkeling bij gezinnen voor zowel de opvoeders als de kinderen. Dit is een interne samenwerking tussen Onderwijs Achterstanden Beleid en Volwasseneducatie. In 2025 is er in dit kader voor het tweede jaar met succes de Peuterbieb en de Verhalenparade bij de bibliotheek gedraaid. Daarnaast is er geïnvesteerd in de aanpak Thuis in Taal in de wijk Wittenhagen. Hier hebben Zorgdat, basisschool De Brug en SKH (Stichting Kinderspeelzalen Harderwijk) een gezamenlijke visie op ouderbetrokkenheid ontwikkeld. Deze visie en samenwerking zal komend jaar doorontwikkeld worden binnen de wijkgerichte gezinsaanpak.

Wat wilden we bereiken?

Passend onderwijs bieden

Ervoor zorgen dat kinderen een zo normaal mogelijke ontwikkeling doormaken die past bij hun intellectuele capaciteiten en dat zij eventuele achterstanden in (taal)onderwijs zo snel mogelijk wegwerken.

Wat gingen we er voor doen?

Indicaties stellen en voorlichting geven over taalachterstanden

- Het zo vroeg mogelijk laten stellen van juiste indicaties (dreigende) taalachterstanden;
- Het geven van voorlichting over (dreigende) taalachterstanden, de gevolgen daarvan en de mogelijke interventies aan ouders van betrokken kinderen.

Regulier beleid

Door de nauwe samenwerking tussen de partners CJG, Zorgdat en de bibliotheek proberen we de kinderen zo vroeg mogelijk in beeld te krijgen. Dit resulteert er in dat elke ouder bij 14 maanden een indicatiestelling kan krijgen bij het consultatiebureau en hierbij ook direct een concreet aanbod krijgt voor taalstimulering (bijvoorbeeld via de Voorleesexpress, Boekjes en Babbels, workshop Meertalig opvoeden en de peuteropvang).

Organiseren groepen voor taalstimulering en de VoorleesExpress

Groepen taalstimulering voor ouder en kind, voor kinderen in de leeftijd van 6 maanden tot 2 jaar. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de VoorleesExpress voor taalstimulering van kinderen in de leeftijd van 2 tot 8 jaar.

Regulier beleid

Vanuit Zorgdat worden er ouder-kindgroepen georganiseerd in De Roef, De Bogen en de basisschool De Brug. Dit zijn goed bezochte groepen. Op deze groepen wordt gewerkt aan taalstimulering/-ontwikkeling, maar ook opvoeding en onderwijs. De groep op De Brug heeft gezorgd voor een verbetering in de samenwerking met de school en de aanbieder van vroegschoolse educatie. Verder is er ook één grootouder-kindgroep welke zich naast de zojuist genoemde onderwerpen richt op het op één lijn krijgen van opvoeding door ouder en grootouder. De groepen zijn bedoeld voor (groot)ouders met kinderen in de leeftijd van 6 maanden tot 2 jaar.

Er was ook één ouder-kindgroep op het AZC, maar deze is vanwege te weinig animo gestopt.

De VoorleesExpress heeft als doel taalstimulering. Er komt 20 weken lang een vrijwilliger thuis op bezoek. De vrijwilliger leest voor, doet taalspelletjes, neemt de gezinnen mee naar de bibliotheek en helpt ouders hoe zij dit alles zelf kunnen gaan doen. Het gezin ontvangt gedurende het traject een bibliotheekpas. De voorleesvrijwilligers worden begeleid door een coördinator. De coördinatoren hebben een belangrijke rol in de uitvoering van de VoorleesExpress. Dit is een stabiele groep met veel kennis en ervaring en het draagt bij aan een succesvolle uitvoering van het programma. In 2025 is het gestelde bereik van 30 gezinnen gehaald.

Aanbieden van extra taalonderwijs

Het laten geven van extra (taal)onderwijs aan leerlingen van het basisonderwijs in zogenaamde schakelklassen.

Regulier beleid

In 2025 zijn we binnen Harderwijk van 11 naar 12 taalklassen gegaan.

Stimuleren van betrokkenheid van de ouders

Het op verschillende manieren stimuleren van ouders om betrokken te raken en te blijven bij de (school)ontwikkeling van hun kinderen.

Het is belangrijk om ouders te stimuleren om betrokken te blijven bij de (school)ontwikkeling van hun kind. Dit kan op verschillende manieren, van samen thuislezen en zingen tot het bezoeken van ouderavonden. Deze betrokkenheid, zowel thuis als op school, draagt direct bij aan de ontwikkelingen van het kind.

Regulier beleid

De (groot)ouder-kindgroepen aan Zorgdat, de VoorleesExpress, Boekjes en Babbels en de peuterbieb van de bibliotheek dragen allemaal bij aan ouderbetrokkenheid. In 2025 hebben deze groepen en programma's weer goed gedraaid. Verder heeft de gemeente de aanpak Thuis in Taal in 2025 gefinancierd voor de SKH, Zorgdat en De Brug. Dit heeft er mede in geresulteerd dat deze partners elkaar nog beter hebben kunnen vinden en de krachten gebundeld hebben om samen de ouders en gezinnen beter te kunnen bereiken. De aanpak is inmiddels geïntegreerd in de gezinsgerichte wijkaanpak.

Uitvoeren leerlingenvervoer

Uitvoeren van verordening Leerlingenvervoer, onder andere ter ondersteuning passend onderwijs.

Regulier beleid

In 2025 zijn wij verder gegaan met de regionale aanpak ter verbetering van het leerlingenvervoer in de regio en aanpassing van de Verordening bekostiging Leerlingenvervoer 2022. Er is besloten om de nieuwe verordening over de verkiezingen van maart 2026 heen te tillen. In 2025 heeft het participatietraject met ouders, IB-ers en scholen plaatsgevonden en dit heeft een duidelijk beeld gegeven van de knelpunten (lange reistijden, wisselende chauffeurs, communicatie) en waar kansen liggen (maatwerk, zelfredzaamheid). Dit heeft reeds geleid tot verbeteringen in de procedures rondom klachten, harmonisatie van webinformatie, verbeterde informatie aan de voorkant (bij iedere eerste aanvraag wordt met de ouders/verzorgers gebeld en uitgelegd wat leerlingenvervoer is en wat de mogelijkheden zijn - het is meer dan taxivervoer), intensivering contractmanagement door elke week met de vervoerder in gesprek te zijn. Dit alles heeft er onder meer in geresulteerd dat het taxivervoer met 20% is gedaald en ouders/leerlingen meer gebruik maken van eigen vervoer (b.v. zelf rijden met vergoeding). Hierdoor komen zowel leerlingen als ouders meer in hun eigen kracht te staan.

Stimuleren van de samenwerking tussen verschillende kindvoorzieningen

Stimuleren van de samenwerking tussen verschillende kindvoorzieningen ter ondersteuning van een goede doorgaande ontwikkelingslijn.

Een doorgaande leerlijn draagt bij aan de kernmissie van goed onderwijs: elk kind optimaal laten ontwikkelen op cognitief, sociaal en emotioneel vlak.

Een doorgaande leerlijn zorgt voor een 'warme overdracht' van informatie bij overgangen, zoals van de kinderopvang naar de kleuterklas, of van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Belangrijke informatie over de ontwikkeling van het kind gaat niet verloren.

Regulier beleid

Er is in 2025 vanuit de aanbieder voorschoolse educatie veel geïnvesteerd in de warme overdracht. De IB-er heeft bij overdracht van de peuter naar de kleuterschool altijd een 1-op-1 gesprek met de (IB-er van) school. De scholen ervaren dit als zeer waardevol. Vanuit de kinderopvang kan dit nog verbeterd worden en werkt niet elke opvang op dezelfde manier. In 2025 zijn hierover gesprekken gevoerd met aanbieders van de kinderopvang. In 2026 is de ambitie om ook een eenzelfde resultaat te bereiken met betrekking tot de warme overdracht als bij de voorschoolse educatie.

Wat wilden we bereiken?

[Vroegtijdig schoolverlaters vooruit helpen](#)

Zoveel mogelijk voortijdig uitgevallen jongeren keren terug naar onderwijs of gaan werken.

Wat gingen we er voor doen?

[Registreren, monitoren, doorgeleiden en activeren van jongeren zonder diploma](#)

Het registreren, monitoren, doorgeleiden en activeren van jongeren zonder startkwalificatie en jongeren afkomstig van het Praktijk-, Voortgezet speciaal- en Entree onderwijs tot 23 jaar richting onderwijs, arbeidsmarkt en/of gemeentelijke voorzieningen, trajecten (sluitend vangnet) bij Meerinzicht Domein Sociaal.

Regulier beleid

Dit is een reguliere taak van leerlingzaken. Vanaf 1 januari 2026 wordt de leeftijd van de doelgroep verhoogd van 23 naar 27 jaar.

[Uitvoeren taken als gastgemeente van het Doorstroompunt](#)

Het uitvoeren van taken als gastheergemeente leerplicht/Doorstroompunt (RMC), Doorstroompunt (RMC) contactgemeente en het regionaal VSV (vroegtijdig schoolverlaten)-programma, deels uitgevoerd door Meerinzicht Domein Sociaal.

Regulier beleid

De regiogemeenten worden via het RAOO (regionaal ambtelijk overleg onderwijs) periodiek bijgepraat over ontwikkelingen. Door de inwerkingtreding van de wet 'van school naar duurzaam werk' per 1 januari 2026 wordt de doelgroep van het Doorstroompunt vergroot. De DVO leerplicht en RMC (uit 2017) zal hierdoor aangepast moeten worden.

Wat wilden we bereiken?

[Zoveel mogelijk leerlingen behalen hun diploma](#)

Zoveel mogelijk leerlingen verlaten het onderwijs met tenminste een startkwalificatie (einddiploma mbo minimaal niveau 2, havo of vwo).

Wat gingen we er voor doen?

[Handhaven van de leer- en kwalificatieplicht](#)

Het controleren en handhaven van de leerplicht (van 5 tot en met 15 jaar) en de kwalificatieplicht (16- en 17 jarigen) door Meerinzicht Domein Sociaal.

Regulier beleid

Vanaf 2026 is de bekostiging van de kwalificatieplicht vanuit de reserves van het doorstroompunt niet meer mogelijk. Vanuit leerlingzaken wordt gewerkt aan een voorstel met verschillende scenario's en risico's.

Activiteiten organiseren voor (potentiële) schoolverlaters

Het voorkomen en tegengaan van voortijdig schoolverlaten door middel van diverse activiteiten gericht op groepen jongeren en op individuele (potentieel) voortijdig schoolverlaters door Meerinzicht Domein Sociaal en welzijns- en sportorganisaties.

Regulier beleid

Het huidige VSV programma liep op 1 augustus 2025 af. Echter door de vertraagde inwerkingtreding van de wet 'van school naar duurzaam werk' is deze periode met vijf maanden verlengd tot 1 januari 2026. De bestaande projecten zijn verlengd.

Ter voorbereiding op het nieuwe regionale programma is er het afgelopen jaar een regio-analyse uitgevoerd. Op basis van deze analyse is er een nieuw regionaal programma geschreven voor de periode 2026-2029 en is de subsidieaanvraag hiervoor ingediend bij het ministerie van OCW.

Streven naar versterking koppeling tussen onderwijs en arbeidsmarkt

Streven naar versterking van het onderwijs en een doorlopende leerlijn onderwijs-arbeidsmarkt.

Regulier beleid

Van de subsidieregeling stimulering samenwerking onderwijs-arbeidsmarkt is het afgelopen jaar twee keer gebruik gemaakt.

Invoeren nieuwe werkwijze vrijstellingen leerplicht

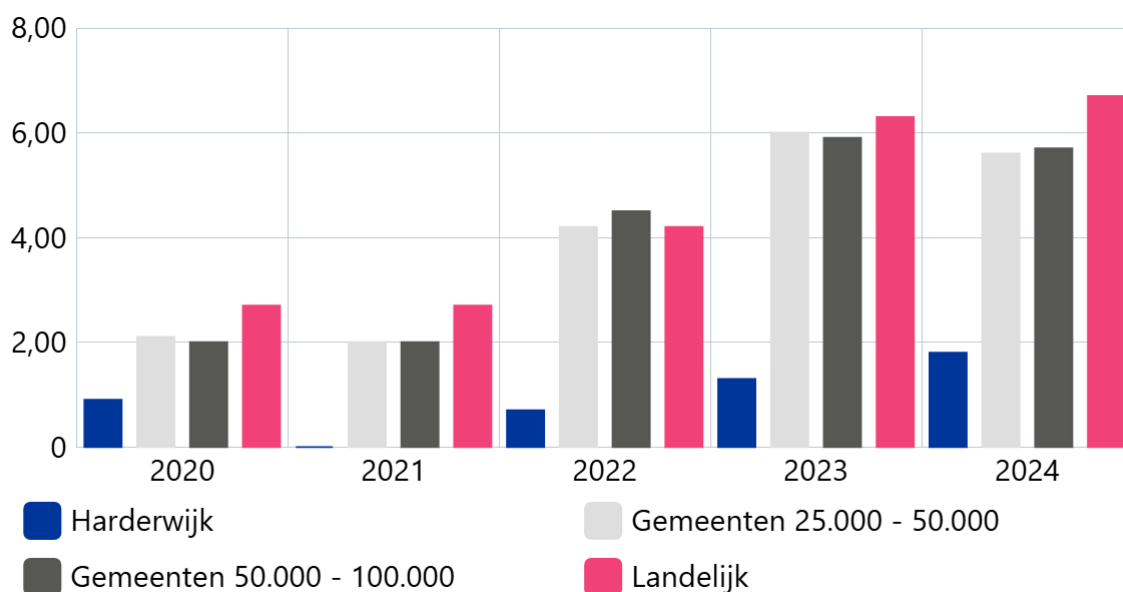
Invoeren nieuwe werkwijze vrijstellingen leerplicht (psychische/medische gronden).

Specifiek beleid

Er zijn afspraken gemaakt met onafhankelijk beoordelaars (jeugdartsen en psycholoog) om invulling te geven aan deze nieuwe werkwijze. De eerste beoordelingen op basis van deze nieuwe werkwijze hebben inmiddels plaatsgevonden waarbij een onafhankelijk beoordelaar een verklaring afgeeft of er wel/geen vrijstelling mogelijk is.

Verplichte beleidsindicatoren 4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken

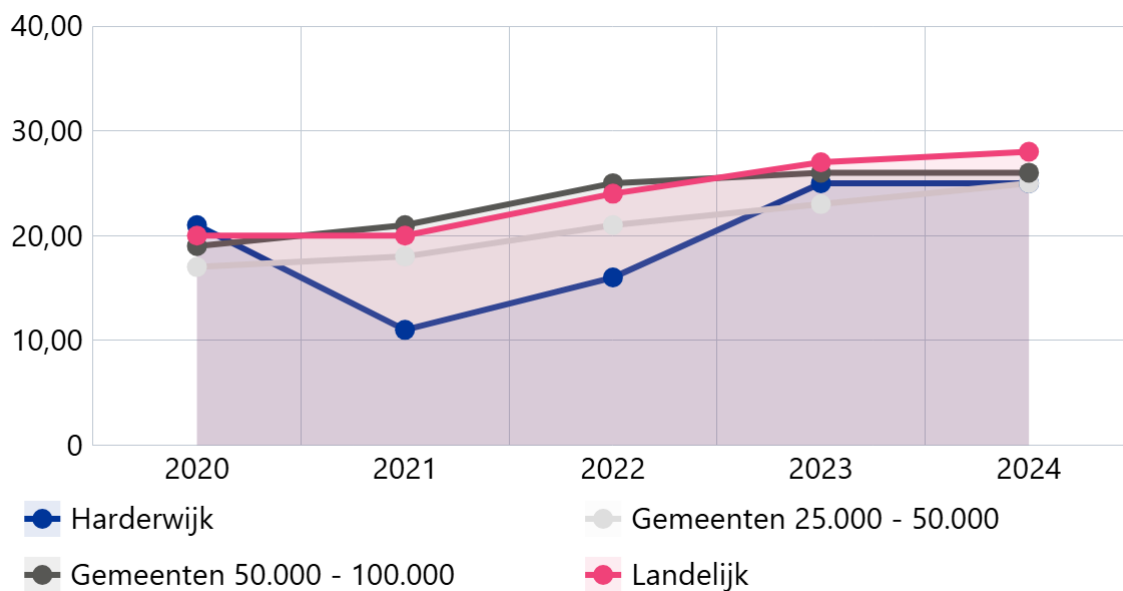
Absoluut verzuim per 1.000 inwoners

Bron: DUO/Ingrado

Het aantal absoluut verzuimers is iets aan het stijgen maar ligt nog steeds ver onder het landelijk gemiddelde.

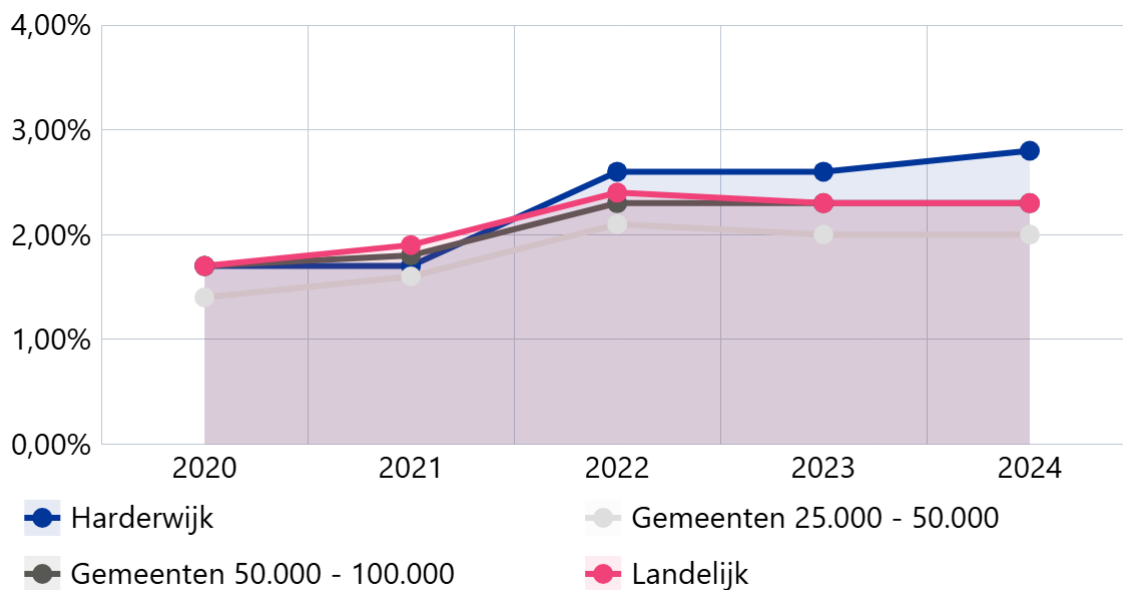
Relatief verzuim per 1.000 inwoners

Bron: DUO/Ingrado

Het relatief verzuim in Harderwijk blijft het afgelopen jaar stabiel en ligt onder het landelijk gemiddelde en is vergelijkbaar met gemeenten van dezelfde omvang. De landelijke cijfers zijn iets aan het stijgen.

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie

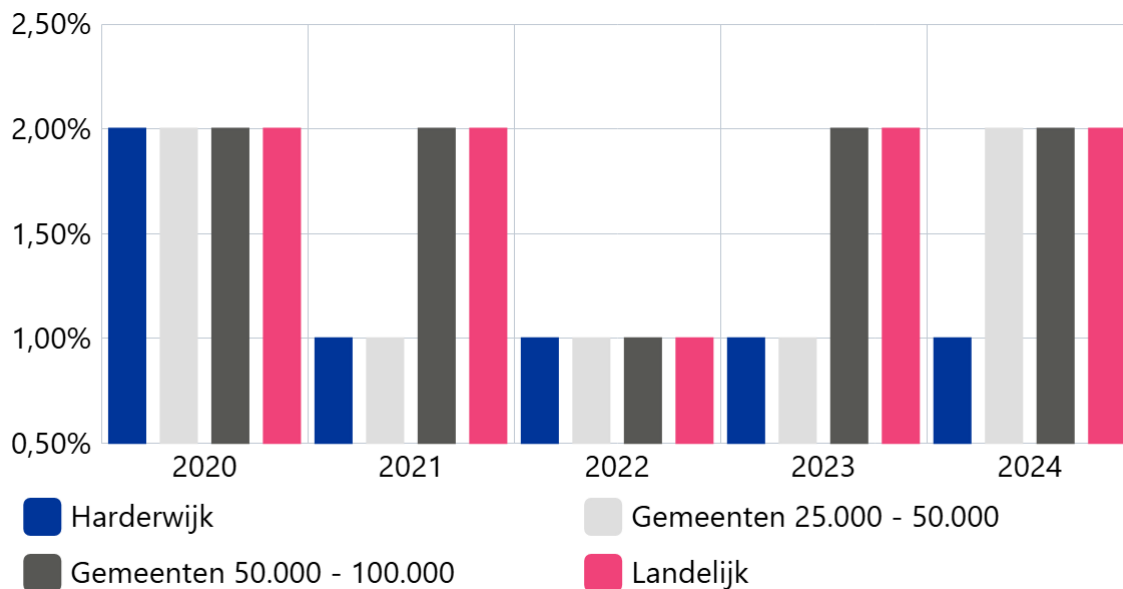

Bron: DUO/Ingrado

Het percentage VSV in Harderwijk ligt iets boven het landelijk gemiddelde. Een groot deel van deze jongeren gaat aan het werk. Dit is een trend die we al enkele jaren zien in Harderwijk. Het percentage werkeloze jongeren ligt onder het landelijk gemiddelde.

Facultatieve beleidsindicatoren 4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken

Percentage werkeloze jongeren in de leeftijd van 16-22 jaar

Bron: CBS

Het percentage werkeloze jongeren in Harderwijk blijft stabiel en ligt sinds 2021 onder het landelijk gemiddelde.

Totaaloverzicht Programma 4

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting incl. wijzigingen 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Baten					
TV42 TV42 Onderwijshuisvesting	269	347	285	317	32
TV43 TV43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.159	2.775	3.303	2.955	-348
Totaal Baten	3.428	3.122	3.588	3.272	-316
Lasten					
TV41 TV41 Openbaar basisonderwijs	-251	-181	-181	-191	-10
TV42 TV42 Onderwijshuisvesting	-3.681	-4.042	-3.973	-3.780	194
TV43 TV43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-5.004	-4.466	-4.982	-4.547	435
Totaal Lasten	-8.937	-8.689	-9.137	-8.518	619
Onttrekkingen					
TV42 TV42 Onderwijshuisvesting	10	66	50	10	-40
Totaal Onttrekkingen	10	66	50	10	-40
Stortingen					
TV42 TV42 Onderwijshuisvesting	-12	-12	-57	-57	0
Totaal Stortingen	-12	-12	-57	-57	0
Gerealiseerd resultaat	-5.510	-5.513	-5.555	-5.293	263

Financiële analyse jaarrekening 2025 ten opzichte van begroting 2025

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting incl. wijzigingen 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Baten	3.588	3.272	-316
Lasten	-9.137	-8.518	619
Onttrekkingen	50	10	-40
Stortingen	-57	-57	0
Gerealiseerd resultaat	-5.555	-5.293	263

Het resultaat van programma 4 is als volgt te verklaren

Taakveld (Bedragen x 1.000)	Ondewerp	Bedrag afwijking	Verwijzing toelichting
	Onderhanden werken (regulier en budget neutraal)	3	1
	Kapitaallasten	80	2
4.2	Vandalismebestrijding	33	3
4.2	Huisvesting onderwijs en sport	39	4
4.2	Onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs	11	5
4.3	Peuterspeelzalen, leerlingenvervoer, doorstroom[punt	67	6
	Diversen	30	
	Totaal	263	

Verklaring van de afwijkingen programma 4

1. Een totaaloverzicht van onderhanden werken wordt weergegeven in hoofdstuk 4.6. Er is eenmalig € 402.000,- extra ontvangen in 2025 voor de Regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2025 in verband met een wetswijziging vanaf 2026. De doelgroep is uitgebreid naar de leeftijd tot 27 jaar. Dit bedrag mag in 2025 en 2026 besteed worden. De gemaakte kosten in 2025 konden gefinancierd worden met de overige ontvangen Specifieke Uitkeringen van het Ministerie van OCW door zowel de Gemeente als Landstede. Er is slechts beperkt gebruik gemaakt van de € 402.000,- waardoor € 367.000,- is opgenomen onder onderhanden werken.
2. Op de kapitaallasten zit een voordeel van afgerond € 80.000,-. Dit wordt veroorzaakt doordat de werkelijke omslagrente lager uitviel dan begroot en daardoor bijgesteld moet worden. Voor een verdere uitleg wordt verwezen naar het renteschema in de paragraaf Financiering.
3. In 2025 zijn er nauwelijks kosten gemaakt vanwege vandalisme, dit veroorzaakt een plus ten opzichte van het budget voor 2025 van € 33.000,-.
4. Het positieve resultaat op de posten voor onderwijshuisvesting en sportaccommodaties wordt voor het grootste deel verklaard door meevallers in de schoonmaakkosten en gas/energie. De realisatie ligt ongeveer 12% onder het budget. Het voordeel gas en energie zit in de lagere energie prijzen ten opzichte van vorig jaar door een voordelige aanbesteding. Dit heeft een incidenteel karakter en zal komende jaren zich naar verwachting niet meer voor gaan doen door de stijgende netbeheer kosten op elektra en gas. Ook is er een lagere inzet van extra schoonmaakuren dan begroot. Op het onderhoud van de gymzalen is een nadeel doordat er dit jaar vaker onderhoud nodig was aan de gebouwen zoals verven, leidingverstoppen en dergelijke.
5. De werkelijk door te betalen DDC-gelden worden pas na 1 oktober bekend, deze gebaseerd worden op de werkelijke aantallen leerlingen. Hierdoor is in 2025 een positief verschil van € 11.000,- ontstaan.
6. De kosten voor de peuterspeelzalen zijn € 37.000,- lager uitgevallen. Het staat vooraf niet vast hoeveel kinderen naar de peuteropvang (POV) en Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) gaan. Het leerlingenvervoer leverde € 30.000,- lagere kosten. Regionaal is gewerkt aan verbetering van de uitvoering. Het resultaat daarvan is dat meer kinderen uit het aangepaste vervoer (taxivervoer en touringcar) zijn overgegaan op eigen vervoer. De afrekening van het doorstroompunt viel voordelig uit. De personeelskosten waren lager dan begroot en Landstede leverde een grote bijdrage in de financiering van de kosten. Opnieuw was het mogelijk een deel van de ontvangen middelen voor het doorstroompunt aan de reserve toe te voegen.

